

DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER KURULU
FOREIGN ECONOMIC RELATIONS BOARD

Türkiye-Filistin İş Forumu

[Sonuç Raporu]

16 - 17 Mart 2016

DEİK, River Plaza TİM, Dış Ticaret Kompleksi

Türkiye-Filistin İŞ Forumu

DEİK Türkiye - Filistin İŞ Konseyi tarafından 16-17 Mart 2016 tarihlerinde Filistin Eski Ticaret Bakanı ve Sinokrot Global Group Yönetim Kurulu Başkanı Mazen Sinokrot, Filistin İŞ Dernekleri Federasyonu (PFBA) Başkan Yardımcısı Osama Moh'd Salım Amro, PFBA'ya bağlı Nablus İŞ Adamları Derneği Başkanı Jamal Haseeba, PFBA Genel Sekreteri Majed Maali ve

Salfeet Ticaret Odası Başkanı İyad Al-Hendi'den oluŐan Filistin Heyeti'nin katılımları ile gerçekteŐirilen İŞ Konseyi KarŐı Kanat TanıŐma ve Değerlendirme Toplantısı, 17 Mart 2016 tarihinde TİM Genel Merkezi'nde gerçekteŐirilen Türkiye-Filistin İŞ Forumu ile devam etti.

16 Mart 2016 tarihinde gerçekteŐirilen İŞ Konseyi KarŐı Kanat TanıŐma ve Değerlendirme Toplantısında ayrıca, THY, TÜRSAB, MÜSİAD, TÜMSİAD, ARTİAD ve Filistin-Türk İŞ Adamları Derneği temsilcileri de katıldı.

DEİK Türkiye-Filistin İŞ Konseyi Başkanı Cemalettin Kerim, toplantının aŐıŐ konuşmasına DEİK ile ilgili katılımcılara bilgi verdi. DEİK'in tarihine ve misyonuna değinen Başkan Cemalettin Kerim, Türkiye-Filistin iliŐkilerinin baŐta DEİK olmak üzere, THY, TİM, TÜRSAB, TÜMSİAD, MÜSİAD gibi kurumların desteği ile geliŐtirilmesi gerektiğini söyledi.

Cemalettin Kerim'in ardından söz alan Filistin İŞ Dernekleri Federasyonu (PFBA) Başkan Yardımcısı Osama Amro, sözlerine Filistin Halkı adına Türkiye'ye ve Türk Devletine minnetlerini sunarak baŐladı. Türkiye'nin bugüne kadar hep Filistin halkının yanında olduğunu ve Filistin'i desteklediğini belirten Başkan Yardımcısı Osama Amro, 2007 yılından bu yana faaliyetlerine devam eden DEİK Türkiye-Filistin İŞ Konseyi'ne, DEİK Yönetimine ve tüm DEİK üyelerine Filistin'e göstermiŐ oldukları ilgi ve alaka için teŐekkür etti. PFBA'nın olarak baŐta DEİK olmak üzere dünyada benzer kuruluşlar ile ekonomik ilişkileri idame ettirdiklerini ifade eden Başkan Yardımcısı Amro, toplantı ile Konseyin kuruluşundan bu yana geride kalan 15 yılda yaŐanan geliŐmelerin, sorunların ve çözümlerinin ele alacağını ifade etti.

Geride bırakılan dönem değerlendirildiğinde, iliŐkilerin geliŐtirilmesi açısından devlet kademesinde gerçekleştirilecek toplantıların yanı sıra Türk ve Filistin zel sektörünün sık sık bir araya gelmesi gerektiği çıkarımının yapılabileceğini belirten Filistin İŞ Dernekleri Federasyonu Başkan Yardımcısı Amro, bu gibi toplantıların sadece sözde kalmaması adına gelecek dönemde yapılacak toplantıların bir takvime bağlanması ve toplantı gündemlerinin detaylandırılması gerektiğini vurguladı.

Osama Amro, PFBA olarak somut örnek teŐkil etmesi açısından;

1. Türkiye-Filistin Ortak Bankası Kurulması
2. Ortak bir holding tesis edilmesi
3. Halil Bölgesinde teknoloji ve sanayi bölgesi kurulması maddelerini kapsayan bir öneri taslağını katılımcılara sundu.

Bunun haricinde belirli konularda çalışma gruplarının oluŐturulabileceęini söyleyen Osama Amro sözlerine Cemalettin Kerim ve Türkiye-Filistin İŞ Konseyi ile beraber bir Türk Heyeti'ni Filistin'e davet ettiğini belirterek son verdi.

Osama Amro'nun ardından söz alan Filistin eski Ekonomi Bakanı ve Sinokrot Global Group Yönetim Kurulu Başkanı Mazen Sinokrot, 30 yıldır Türkiye ile yakın ilişkileri bulunduğunu, T.C. Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan, T.C. BaŐbakanı Sayın Ahmet Davutoğlu ve eski XXX Sayın Ali Babacan ile defalarca bir araya geldiğini belirtti. Söz konusugrŐmeler neticesinde, geçtiğimiz 15 yıl içerisinde gerçekleŐen faaliyetler de göz önüne alınarak, Türkiye-Filistin ekonomik iliŐkilerinde kamu ve özel sektör ortaklığından faydalanmanın mümkün olduğunu ifade etti. Türkiye'nin ekonomik yapısının Filistin'e örnek teŐkil ettiğini, siyasi, tarihi ve dini altyapı benzerliği göz önüne alındığında 'Türkiye Modeli'nin' Filistin'e

uygulanmasının önemli olduğunu belirten Mazen Sinokrot, Filistin özel sektörünün gelişmesi ve kişi başına düşen gelirin artırılması konusunda, Türkiye'nin birikim ve tecrübesinden yararlanmanın büyük önem taşıdığını ifade etti.

Resmi olmayan bilgilere göre, Filistin ekonomisine, İsrail ve Çin'in ardından, Türkiye'nin 450 milyon ABD doları ile üçüncü büyük ekonomik ortak olduğunu belirten Mazen Sinokrot, Türkiye'den başka bir ülkenin, Filistin'e stratejik ortak olamayacağını, Filistin ile Türkiye'nin birbirlerine güvenle sırtlarını dayayabileceklerini vurguladı. Mevcut ticaret rakamlarının, 5 yıl içerisinde 2 milyar dolara çıkabileceğini ifade eden Mazen Sinokrot, deniz taşımacılığı ile doğrudan ithalat ve ihracatın sağlanabileceğini, bu bağlamda Türk Heyeti'nin gerçekleştirmesi planlanan Filistin ziyaretinde Ramallah ve Kudüs'te temaslarda bulunulmasının ticari ilişkileri geliştirmek açısından önem arz ettiğini söyledi.

Mazen Sinokrot sözlerine, "Halklarımız bizlerden el ele verip bir şeyler başarmamızı bekliyor, altyapımız buna müsait. Eğer istersek başarabiliriz." cümleleri ile son verdi.

Nablus Ticaret Odası Genel Sekreteri Jamal Hasiba, Nablus'un ekonomik ambargo altında bulunduğunu, Nablus dışına çıkmak için iş adamlarının özel izin almalarını gerektiğini; ancak Türkiye-Filistin ilişkilerini geliştirmek adına bu konuda ellerinden ne geliyorsa yapmaya hazır olduklarını belirtti. İşgal altındaki Filistin'in Türkiye'ye ihtiyacı olduğunu ve Filistin'in ekonomik olarak kendi ayaklarının üzerinde durabilmesi için Türkiye ile ortak çalışmak zorunda olduğunu söyledi.

Toplantıda konuşan PFBA Genel Sekreteri Majid Maali, DEİK yapısını örnek olarak yeniden düzenledikleri Filistin İş Dernekleri Federasyonu'nunu katılımcılara anlattı.

Son olarak Filistin'e yatırım yapmak isteyen iş adamları ile gerçekleştirilecek Filistin ziyaretinin detayları ve tarihi görüşüldü. DEİK ve TİM ortaklığı ile gerçekleştirilecek ziyaret için gerekli çalışmalara başlanması kararı alındı.

17 Mart 2016 tarihinde TİM Genel Merkezi'nde Filistin heyetine ek olarak, Filistin Ankara Büyükelçisi Sayın Faed Mustafa ve TİM Başkan Vekili Mustafa Çıkırıkçoğlu'nun da katılımlarıyla Türkiye-Filistin İŞ Forumu Düzenlendi. Filistin ile iş yapmakta olan ve Filistin pazarına girmek isteyen 40 yerli firma temsilcisinin katılımları ile gerçekteŐen İŞ Forumu'nda Türk firmaları ile bir araya gelen Filistin heyeti, Filistine iliŐkin pazar ile ilgili bilgiler vermenin yanısıra, firmaların yaşadıkları problemleri dinleyerek çözümleri önerileri getirdi.

Başkan Vekili Mustafa Çıkırıkçoğlu sözlerine, Serbest Ticaret AnlaŐması ile, Türkiye ile Filistin arasındaki ticari ve ekonomik iliŐkilerimizin hukuki altyapıya oluŐturulması ile toplam ticaret hacminin 2005 ile 2015 yılları arasında yüzde 771 oranında arttırdığını, 2004 yılında 9,4 milyon ABD doları olan Filistin'e ihracatın 9 kat artarak 82,2 milyon dolara ulaŐtıđını ifade etti. Filistin'in ithalatında Türkiye'nin, İsrail, Ürdün ve İtalya'nın ardından dördüncü sırada yer aldığına dikkat çeken Çıkırıkçoğlu, İsrail'in Türk mallarını Türkiye'den aldıktan sonra tekrar Filistin'e sattığını düşünöldüğünde Türkiye'nin Filistin'in ithalatında ikinci sırada yer aldığıni bildiklerini söyledi.

Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi AnlaŐmasının imzalanmasının ikili ekonomik ilişkiler konusunda önemli olduğunu kaydeden Mustafa Çıkırıkçoğlu, TİM Meclisi'nin Filistin ile ticaret ve yatırımların gelişmesi adına elinden gelen gayreti gösterdiğini, Serbest Ticaret AnlaŐması'nın yatırımları artırma noktasında etkili olduğunu ifade etti. Aynı durumun Mısır'da da yaşandığına değinen Başkan Vekili, Mısır ile Türkiye arasında imzalanan anlaŐma sonrasında Türk yatırımcıların bu öлкеye yaptıkları yatırımın 3 milyar doların üzerine çıktığını söyledi.

Mustafa Çıkırıkçioğlu'nun ardından söz alan Filistin eski Ekonomi Bakanı Mazen Sinokrot, Serbest Ticaret AnlaŐması'nı hayata geçiren devlet yetkililerinden birisi olduğunu için mutluluk duyduğunu belirterek, iliŐkilerin her geçen gün gelişmesini istediklerini söyledi. Mazen Sinokrot, Filistin'de gerek özel sektör, gerekse devlet kanalı olarak sağlık, eğitim, turizm, hizmet ve diğer sektörlerde Türkiye'nin ekonomisini örnek aldıklarını, Filistin için en güzel örneğin Türkiye örneği olduğunu söyledi. Türkiye'nin İsrail ve Çin'in ardından Filistin'in üçüncü ticari ortağı olduğu bilgisini veren Mazen Sinokrot, İsrail'in gümrükleri elinde tutması nedeniyle birinci sıraya yerleŐtiđini, kendilerinin halihazırda Filistin özel sektörü ve devlet daireleri olarak Türkiye ile stratejik ekonomik ortaklığa ihtiyaçları olduğunu söyledi.

Sinokrot sözlerine, , "Kalkınmak ve vatandaşlarımızın ihtiyaçına cevap vermek istiyorsak Türkiye ile el ele verip çalıŐmamız ve Türkiye'nin ekonomik tecrübelerinden yararlanmamız gerekiyor. Halihazırda tüm sahalarda ve tüm sektörlerde işbirliği potansiyelimiz var. Filistin tarım, turizm, sanayi ve yenilenebilir enerji alanında büyük yatırım imkanları barındırmaktadır. Teknolojiye, makineye, gerekli ekipmana, tecrübeye ihtiyaçımız var.

Bütün bunlar kardeŐ ülke Türkiye'de fazlasıyla bulunmakta. Filistin olarak 5,5 milyar dolardan fazla İsrail üzerinden ithalat yapıyoruz. KarŐlıklı kurulabilecek iş birliklerinin başarısını garanti görüyoruz. İki kardeŐ halkı birbirine bağlayan, inanç, tarih ve kültür birlikteliği var, omuz omuzayız. Kurulacak işbirliklerinde başarı garantidir" şeklinde devam etti.

Mazen Sinokrot'un ardından söz alan Filistin'in Ankara Büyükelçisi Faed Mustafa, Türkiye'nin baŐından bu yana Filistinlilerin hakkını savunduğunu ve onların yanında olduğunu belirterek, kendilerinin de Türkiye'yi her zaman "kardeŐ" ülke olarak gördüklerini anlattı. Filistin topraklarında yapılacak hiçbir yatırımdan zarar edilmeyeceğini dile getiren Faed Mustafa, "Çünkü o topraklar kutsaldır. Bu kutsal kitaplarda da belirtilmiŐtir. İki ülke arasındaki ticaret hacminin çok daha yukarılara çıkabileceği kanaatindeyim" dedi.

Faed Mustafa, Diyanet İşleri Başkanlığı'nın teşvikleriyle son zamanlarda hac ve umre ziyaret programlarına Kudüs'ün de, alternatif olarak, ilave edilebildiğini ifade ederek, bu durumun Kudüs'ü ziyaret edenlerin sayısının hızla arttığını

belirtti. Bunun çok önemli olduğunu dile getiren Faed Mustafa sözlerine; "Burada dileğimiz Kudüs'e yapılan ziyaretlerde Türk ve Filistinli Őirketlerin tercih edilmesi. Ülkeler arasındaki iliŐkilerin geliŐtirilmesinde özel sektörün öneminin farkındayız ve bu nedenle iş adamlarının, yatırımcıların karŐılaŐtıkları problemleri çözmek için çalıŐmaya hazırız" diyerek son verdi.

DEİK Türkiye-Filistin İŞ Konseyi Başkanı Cemalettin Kerim, İŞ Konseyi olarak iki ülkedeki iş adamlarını bir araya getirmek için etkili çalıŐmalar yürüttüklerini anlatarak, T.C. Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın serbest ticaret, gümrük ve bütün ekonomik anlaşmalarla bizzat ilgilendiğinin bilgisini paylaŐtı. Filistinlilerin tüm zorluklara rağmen hayatı mutlu bir Őekilde geçirmeye çalıŐtıđını ifade eden Başkan Kerim, bölgede okuma-yazma oranının çok yüksek olduğununun altını çizdi. Filistin'e yardım sözü veren devletler arasında sadece Türkiye'nin sözünü yerine getirdiğini kaydeden Başkan Kerim, son 10 yılda Türkiye'den Filistin'e 400 milyon dolarlık insani yardım yapıldığını vurguladı.

Türkiye'nin Filistin'e resmi ihracat rakamınının 80 ila 90 milyon ABD doları civarında olduğuna değinen Başkan Cemalettin Kerim, "Ancak mallar İsrail üzerinden gidiyor. İsrail'den aldığımız mallar Türk malı. Ben Türkiye'nin ihracatınının 400 milyon dolardan fazla olduğunu düşünüyorum" dedi.

Filistin İŞ Adamları Dernekleri Federasyonu Başkan Yardımcısı Osama Amro ise, Filistin halkı olarak piyasada ihtiyaç duyulan gıda ve sanayi ürünleri baŐta olmak üzere tüm alanlarda Türk ürünlerini görmek istediklerini belirterek, Türkiye'nin kalite bakımından son derece üst seviyede, dünyada kabul görmüş ürünleri bulunduğunu ifade etti.

Filistin Heyeti, açılıŐ konuşmalarının ardından pazar ile ilgili bilgiler vererek firma temsilcilerinden gelen soruları yanıtladı. Ayrıca Filistin Heyeti, firma temsilcilerinin mevcut durumda yaşadıkları sorunlara iliŐkin çözüm önerileri de katılımcılar ile paylaŐtı.. Filistin'in Ankara Büyükelçisi Faed Mustafa, Filistin ile iş yaparken zorluklarla karŐılaŐan Türk firmaları ile bizzat ilgileneceğini ve çözüm konusunda yardımcı olacağını ifade etti.

FAYDALI BİLGİLER

T.C. Kudüs Başkonsolosluğu:

Başkonsolos: Mustafa Sarnıç

e-Posta: onsulate.jerusalem@mfa.gov.tr

Telefon: +972 2 5910 555, +972 2 5910 556, +972 2 5910 557

Faks: +972 2 582 02 14

Posta adresi: 87, Nablus Road, Sheikh Jerrah P.O.Box: 19031, Jerusalem 91190 Israel

Çalışma Saatleri: Pazartesi - Cuma (08:00 -17:00)

T.C. Kudüs Ticaret Ataşeliği:

Telefon: 02-532 24 11 / 591 05 39

Faks: 02-532 24 56

e-Posta: kudus@dtm.gov.tr

Posta adresi: Sheikh Jarrah, Nablus Road 87, P.O.Box 19031, Jerusalem, 91190